

Brian Calvin States

Apr 19 — May 27, 2017 | Brussels

In zijn boek *On n'y voit rien* stelt de voormalige kunsthistoricus Daniel Arasse voor de schilderijen van Titiaan, Tintoretto, Velázquez of Bruegel te onderzoeken, om de details waar de blik zich niet onmiddellijk op vestigt te herontdekken. De schilderijen van Brian Calvin daarentegen laten, althans bij een eerste lezing, net het tegenovergestelde vermoeden: we zien meteen alles.

Maar wat zien we dan? Een veelheid van portretten in close-up, gezichten, ogen, monden en neuzen op platte achtergronden die de beheerste expressies en bijhorende handgebaren ondersteunen. Sinds de jaren 1990 schrijft deze in Californië levende kunstenaar zich in in de lange kunsthistorische traditie van het portret. Brian Calvin ontkent een zekere vorm van eerbetoon niet en geeft toe dat zijn schilderkunst ontstaat, ook al is dat vandaag in mindere mate, in dialoog met bepaalde kunstenaars. Hetzij kunstenaars uit de Renaissance zoals Giotto, Fra Angelico, Piero della Francesca, of uit de romantische periode zoals William Blake, of modernen als Paul Cézanne, Édouard Manet, Henri Matisse, Pablo Picasso tot Andy Warhol en Alex Katz of zelfs minder bekende kunstenaars zoals bijvoorbeeld Alice Neel, Joan Brown of Christina Ramberg. In de hiërarchie van genres neemt de portretkunst de tweede plaats in naast de geschiedschildering, hoewel doorheen de loop der eeuwen gebleken is dat zij ons het meest fascineert en ook steeds de aandacht van de toeschouwer weet te trekken. Brian Calvin blijft zich hierbij vragen stellen. "Ik zie het schilderen van beelden als een van de meest primitieve menselijke inspanningen, die getuigt van de oudste culturen, en ik hou van het idee om deel uit te maken van deze afstammingslijn die onlosmakelijk verbonden lijkt met onze eigen natuur. Doorheen mijn schilderkunst verken ik mijn eigen specificiteit ten opzichte van deze andere verhalen." Parallel daarmee, door hun felle kleuren die bewust zijn beperkt tot een vrij begrensde spectrum en hun karaktertrekken die naar het archetypische, laten de werken bij een tweede lezing vermoeden waar het bij de kunstenaar werkelijk om gaat.

Zijn schilderijen, tekeningen en beeldhouwwerken, figuratief zonder narratief te zijn, ontwikkelen zich doorheen een dagelijkse en toegewijde praktijk die zich toespitst op vormen en kleuren. Ook hier werden doorheen de kunstgeschiedenis reeds meerderen verleid door een beperkte keuze aan onderwerpen om zich geheel op de picturaliteit te kunnen richten. Bij een vraag daarover antwoordt Brian Calvin dat de namen Philip Guston en Giorgio Morandi hem onmiddellijk te binnen schieten. Eens het thema van het onderwerp is opgelost ontstaat ook de mogelijkheid om, als schilder tegenover het doek, te verdwijnen. Ook hier is dit duidelijk; de kunstenaar stort zich niet in een expressieve geste, maar kiest voor ingehouden concentratie. Hij verklaart zijn benadering verder: "Het onderwerp vormt een beginpunt, maar het zou wellicht eerlijker zijn het te analyseren als een complicatie, want ik realiseer mijn schilderijen rond noties van twijfels en problemen." De lange tijd doorgebracht in de studio geeft hem houvast in het oplossen van deze problemen. Brian Calvin werkt zonder model, vanuit het geheugen en de verbeeldingskracht, waarbij hij de menselijke natuur en de manier waarop elkeen zichzelf vorm probeert te geven onderzoekt. Aldus weerklinkt het dagdagelijkse in zijn werk, ook al vertelt hij doorheen de jaren steeds minder, om zich zo nog meer op de formele en picturale composities te richten. "Ik leg me toe op het ontwikkelen van mijn eigen beeldtaal en het verkennen van het abstracte potentieel van het beeld in wording. Dat is trouwens de reden waarom er zoveel herhalingen te zien zijn in mijn oeuvre, waarin ik zeer vereenvoudigde beelden gebruik die vaak sterke resonanties genereren.»

En dit is dus wat men bij de eerste aanblik van het werk van Brian Calvin niet ziet: de abstractie en de verdwijning van het onderwerp. Maar wat men kan voelen, eenmaal men voor het werk staat, is de ritmiek en de dynamiek die hij oproept door de contrasten tussen de kleurvlakken en de uitwerking van details. Brian Calvin verwijst naar dat wat in de muziek het geluid van de stilte onderscheidt. Doorheen de herhaling vertraagt hij de tijd, zonder een antwoord te bieden, ook al is dit niet echt aan de orde, op de eindeloze vraag die het geheel van de ons aankijkende gezichten ons stelt.

- Marie Maertens